

فصلنامه علمی

ساله اول، زمستان ۱۳۹۲ و شماره ۱، ۷۳-۸۳ - ۱۳۹۲. مؤسسه عالی پژوهش‌های
 انسانی، تهران. این فصلنامه به صورت فصلنامه‌ای در سال ۱۳۹۲ تأسیس شد.
 مسوولان: مدیرعامل: دکتر سید علی حسینی، مدیرعامل: دکتر سید علی حسینی،
 مدیریت: دکتر سید علی حسینی، مدیرعامل: دکتر سید علی حسینی،
 ۱۳۹۲ - ۱۳۹۲، شماره ۱، ۷۳-۸۳. مؤسسه عالی پژوهش‌های انسانی، تهران.

مادر مبارزان

تحلیلی گذرا بر مبارزات هوشمند حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام)
 برگرفته از دروس تاریخ تطبیقی
 حجت الاسلام والمسلمین مهدی طائب

حامد دلاوری

موسسه مطالعات و بررسی‌های راهبردی بعثت

www.ketab.ir

مادر مبارزان

سرشناسه: طائب، مهدی، ۱۳۳۷ - Ta'eb, Mahd | عنوان و نام پدیدآور: مادر مبارزان؛ تحلیلی گذرا بر مبارزات هوشمند حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها/ برگرفته از دروس تاریخ تطبیقی مهدی طائب؛ [گردآورنده] حامد دلاوری، موسسه مطالعات و بررسی‌های راهبردی بعثت، | مشخصات نشر: قم: انتشارات شهید کاظمی، ۱۳۹۹. | مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص. | ۲۱/۵ x ۱۴/۵ س.م. | شابک: ۹۷۸-۰۲۰-۲۸۵-۶۲۲ | وضعیت فهرست نویسی: فیبا | یادداشت: کتابنامه به صورت زین‌نویس. | موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۴۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- فعالیت‌های سیاسی | موضوع: Political activity -- Fatimah Zahra, The Saint | موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۴۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- تعقیب و ایزاد | موضوع: Fatimah Zahra, The Saint -- Persecutions | موضوع: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۲ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- روابط با یهودیان | موضوع: Relations -- Muhammad, Prophet with Jews | موضوع: اسلام و یهودیت | موضوع: Islam -- Relations | موضوع: یهودیت | موضوع: Judaism -- Relations | موضوع: اسلام و یهودیت | موضوع: Islam -- Relations | موضوع: شناسه افزوده: دلاوری، حامد، ۱۳۴۵ - گردآورنده | شناسه افزوده: موسسه مطالعات و بررسی‌های راهبردی بعثت | رده بندی کنگره: BP۲۷/۳ | رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳ | شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۳۲۸۷ | وضعیت رکورد: فیبا

نویسنده: حامد دلاوری (برگرفته از دروس تاریخ تطبیقی تحت‌الاسلام و المسلمین مهدی طائب) موسسه مطالعات و بررسی‌های راهبردی بعثت
انتشارات: شهید کاظمی

شابک: ۹۷۸-۰۲۰-۲۸۵-۶۲۲-۰۲۰
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ: دوم، زمستان ۱۴۰۲
قیمت: ۷۰/۰۰۰ تومان
مدیریت هنری و آماده‌سازی: مؤسسه شهید کاظمی

تمامی حقوق برای نشر شهید کاظمی محفوظ است

دفتر مرکزی نشر و پخش: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه اول، فروشگاه ۱۳۱
| شماره تماس: ۰۲۵-۳۷۸۴۰۸۴۴-۶

www.manvaketab.ir | سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۱۴۱۴۴۱

@nashreshahidkazemi

باشگاه مخاطبان

❁ فهرست

۹	مقدمه
۱۵	سرسخت‌ترین دشمن مؤمنان
۱۸	یهود در آینه قرآن کریم
۲۰	اسناد روایی و تاریخی
۲۰	نبردهای غیرمستقیم یهود با پیامبر اسلام
۲۹	نبردهای مستقیم یهود با پیامبر اسلام
۳۸	تغییر عرصه کارزار
۳۸	(۱) تیوک
۳۸	الف. خروج مشرکان از ضلع سوم مثلث
۴۰	ب. خروج منافقان از مثلث شوم و شکست کودتا
۴۰	(۲) موته
۴۲	پروژه سازمان یهود برای نابود کردن اسلام
۴۳	۱. تلاش برای جلوگیری از تولد پیامبر اسلام
۴۴	(۱) ترور هاشم

- ۴۵ ..... (۲) ترور عبدالمطلب
- ۴۶ ..... (۳) ترور عبدالله
- ۴۷ ..... (۴) تلاش برای ترور پیامبر
- ۵۲ ..... ۲. ایجاد استحکامات و جلوگیری از گسترش سرزمینی اسلام
- ۵۶ ..... ۳. نفوذ و ایجاد انحراف در جانشینی پیامبر اسلام ﷺ
- ۵۹ ..... ۱. شخصیت سازی
- ۶۰ ..... الف. چهره سازی در قالب دعوت به اسلام
- ۶۰ ..... ب. هزینه کردن از اموال شخصی در مواضع متعدد
- ۶۰ ..... ج. حفظ هرچه بیشتر همراهی با پیامبر
- ۶۳ ..... د. تلاش برای ایجاد پیوند خانوادگی با پیامبر
- ۶۳ ..... ۲. ایجاد تمکک های همسو
- ۶۷ ..... سال پایانی عمر پیامبر
- ۷۰ ..... سقیفه بنی ساعده
- ۷۲ ..... برنامه ها برای بعد از قبضه کردن قدرت
- ۷۳ ..... ترور امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۷۳ ..... ۱. ترور فیزیکی
- ۷۴ ..... ۲. ترور شخصیتی
- ۷۵ ..... صبر استراتژیک علی بن ابی طالب علیه السلام
- ۷۷ ..... مبارزات هوشمندانه فاطمه زهرا علیها السلام
- ۷۷ ..... غضب فدک و هموار شدن زمینه ورود به مسئله غضب خلافت
- ۸۰ ..... خطبه حضرت زهرا علیها السلام پس از غضب فدک
- ۸۸ ..... بصیرت افزایی در قالب مراسم عزاداری
- ۸۹ ..... هجوم به خانه حضرت زهرا علیها السلام

- تلاش برای ایجاد بیداری و دمیدن روح دوباره در کالبد جامعه اسلامی — ۹۳
- ابلاغ پیام فاطمه توسط زنان مهاجر و انصار — ۹۶
- احساس خطر حکومت از نارضایتی فاطمه علیها السلام — ۹۷
- وصیت هوشمندانه — ۱۰۱
- مقاومت جانانه امیرالمؤمنین در برابر نیش قبر فاطمه زهرا علیها السلام — ۱۰۳
- قبر مخفی و پرسش های مردم — ۱۰۴
- برباد رفتن آمال جریان نفوذ در پرتو جان فشانی حضرت زهرا علیها السلام — ۱۰۶

www.ketab.ir

❁ مقدمه

دوشنبه بیست و هشتم ماه صفر سال یازدهم هجری قمری، خورشید حیات زمینی پیامبر گرامی اسلام ﷺ غروب نمود. بی شک در چنین مصیبت عظیمی، به طور طبیعی باید همه شهرهای اسلامی آن روزگار و به خصوص شهر مدینه، یکپارچه عزادار باشد. مردم از زن و مرد، بزرگ و کوچک، جملگی رخت عوا بر انداختند و فوج فوج برای عرض تسلیت به خاندان رسالت، روانه منزل آن حضرت شوند. بزرگان صحابه که انس و معرفت بیشتری به آن حضرت داشته‌اند، در حال تدارک بزرگ‌ترین مراسم تشییع و سوگواری برای بزرگ‌ترین و آخرین پیامبر الهی باشند، یا طبق سیره‌ی عمل نمایند که برای تشییع، تجهیز و تدفین مسلمانان حاضر می‌شد. اما شوربختانه واقعیت‌های تاریخی فضای آن روز شهر مدینه را این‌گونه ترسیم نمی‌کند. آن روز تنها چند نفر معدود از صحابه در کنار بدن مطهر پیامبر ﷺ حاضر شدند و دیگران بیرون از شهر در مکانی به نام «سقیفه بنی ساعده» گرد آمدند!

پرسش این است که چه امری مهم‌تر از تشییع و تدفین رسول خدا آن‌ها را مشغول ساخت؟ و دیگر اینکه چه عامل یا عواملی تجلیل و تعظیم

دردانه عالم را معطل ساخته است؟ آیا تکلیفی بر عهده مسلمانان - برای تعیین خلیفه و جانشین آخرین فرستاده الهی - قرار دارد؟ حال آنکه تاریخ و اسناد قرآنی - روایی نه تنها اشاره‌ای به مسئولیت مردم در قبال تعیین جانشین برای رسول خدا ندارد، که دقیقاً برعکس، مردم را در این امر به طور کلی خلع ید کرده و تعیین جانشین را منحصر در امر الهی دانسته است. این مسئله به اندازه کافی در کتاب‌های مختلف بررسی شده و صحت آن به قطعیت رسیده است. حتی بسیاری از برادران دانشمند اهل سنت نیز به این واقعیت اذعان کرده‌اند که پیامبر اعظم اسلام ﷺ در موارد و مواضع متعددی مسئله خلافت و جانشینی بعد از خود را مطرح و به وصایت امیرالمؤمنین علی علیه السلام تصریح نموده‌اند. گویاترین سند برای اثبات جانشینی امیرالمؤمنین علیه السلام، حدیث بی چون و چرای غدیر است که همانند چراغ فرورانی است در سیاه چاله‌های ذهنی هرکسی که نسبت به مسئله خلافت خاندان رسالت تردید داشته و فصل الخطاب دیگر اسنادی است که یا با دیده تردید به این مسئله پرداخته، یا غیر آن را مطرح کرده است.

این‌ها همه یک سوی داستان پُر معمای جریانات صدر اسلام و به خصوص بعد از رحلت رسول اعظم اسلام ﷺ است. سوی دیگر این ماجرا تأمل در این نکته است که آیا تمامی آنچه در آن زمان رخ داد و مسیر پرفروغ جهان اسلام را ماهرانه یکسره با چالش و انحراف مواجه ساخت، کاملاً اتفاقی و بدون هیچ برنامه از پیش طراحی شده بود؟

اهمیت این پرسش زمانی قوت می‌گیرد که دو طرف درگیر در ماجرای خلافت را با این نگاه بررسی کنیم که سردمدار اجرای نظریه ولایت الهی و خلافت آسمانی بعد از رسول خدا، شخصیت بی نظیری همچون علی بن ابی طالب علیه السلام است که به شهادت اسناد و روایات توصیفی، بعد از

رسول خدا احدی در تاریخ بشریت کامل تر از ایشان در تمامی فضایل وجود ندارد و همین امر شخصیت امیرالمؤمنین علیه السلام را داناترین، هوشمندترین، زیرکترین، بصیرترین و شجاعترین فرد بعد از رسول خدا می سازد. اما در توصیف جبهه مقابل همین بس که سردمداران ظاهری آن خود در موضعی از توصیف کنندگان شخصیت و فضایل بی نظیر حضرت امیر علیه السلام بوده اند و به قطع می توان گفت در برابر آن یگانه تاریخ، هیچ بوده اند.

مطالعه بسترهای علمی-فرهنگی آن روزگار نیز این مدعا را تصدیق می کند که جامعه آن روزگار جزیره العرب، در ترازوی نبوده اند که در هیچ زمینه ای یارای تقابل با شخصیتی همچون علی بن ابی طالب را داشته باشند.

نقل است در جنگ بدر، غلام سه جرده و آزاده ای که از فنون رزمی بهره چندانی نداشت، در میانه میدان قدم می زد و زینلب این خواسته را از خدا طلب می کرد که بر ریختن خون بدترین این قوم مفتخرش سازد. تا اینکه با ابوجهل از بزرگان قریش روبه رو می شود. ابوجهل زخمی شده بود، لذا این غلام - که عبدالله بن مسعود نام دارد - نیز قدرت چیره شدن بر او را دارد. ابوجهل بر این باور بود که ریخته شدن خونس توسط برده ای که روزگاری در کوچه های مکه مورد تمسخر و تحقیر او واقع می شد، موجب سرافکنندگی اوست؛ پس از ابن مسعود خواهش می کند که از ستاندن جانش بگذرد و این کار را به دیگری بسپارد. اما ابن مسعود این فرصت را طلایی می داند و راضی به از دست دادن آن نیست. ابوجهل که ابن مسعود را بر اراده اش استوار دید، ملتسانه از او درخواست کرد که سرش را از پایین ترین نقطه ممکن ببرد تا در میان دیگر سرها افرشته تر باشد!

این داستان و نمونه های بی شمار مانند آن، به خوبی بیانگر این نکته

است که سطح دانش، دغدغه، فهم و آگاهی بزرگان جزیره العرب در آن روزگار چه اندازه بوده است.

هرچه در این گزاره‌های تاریخی بیشتر تأمل شود، ابهامات در فهم جریانات صدر اسلام بیشتر می‌شود و رخ‌نمایی این پرسش را در ذهن هر متفکری بیشتر می‌کند که واقعاً علی بن ابی طالب در مصاف با چنین شخصیت‌های پرورش یافته در فضای بی‌بهره از معرفت آن روزگار جزیره العرب، چگونه شکست خورد و حکومت را به دیگران واگذار نمود؟! آیا واقعاً داستان غم‌انگیز غصب خلافت و جریانات بعدی آن، همگی اتفاقی و بدون هیچ برنامه از پیش طراحی شده بود؟!۱۴

آیا مجریان وقایع آن روزگار، تنها در افراد ملموس و محسوسی که در تاریخ نام برده شده‌اند - با آن سطح از دانش و دغدغه - خلاصه می‌شود و از داستان پشت‌پرده خبری نبود؟

سطحی نگاه کردن به این موضوع و خلاصه کردن جبهه مقابل در اشخاصی با آن تراز از درایت و فهم، در واقع ظلم به امیرالمؤمنین است. زیرا این نوع از فهم سطحی به هر مخاطبی که ارائه شود، در وهله اول و پیش از انتقال هر پیامی به او، تصویری مخدوش و غیرواقعی از امیرالمؤمنین در ذهن او خواهد ساخت؛ تصویری از یک شخصیت که در مصاف با چنان جبهه بی‌بهره از هر نوع فضیلت و دانشی شکست خورده است و این در واقع پایین آوردن جایگاه رفیع آن شخصیت بی‌نظیر در تمام عرصه‌هاست. با این پیش‌فرض‌ها هر پژوهشگر و متفکر بصیری پی خواهد برد که جریان انحرافات صدر اسلام در آنچه به ظاهر رخ داده خلاصه نمی‌شود، بلکه یک شبکه نفوذ سری به صورت حرفه‌ای و کاملاً نامحسوس با سوءاستفاده از بی‌بصیرتی آحاد جامعه اسلامی و دنیاطلبی برخی از صحابه، جامعه نوپای اسلامی را از مسیری که حضرت رسول ﷺ تعیین

فرموده بود، منحرف ساخته و با پایه‌گذاری بدعتی کور، خلافت را - که امری آسمانی و در ید خداوند متعال است - به امری زمینی و در دست مردم تبدیل نمود و از همین رهگذر شکافی تاریخی در امت واحدهٔ اسلام ایجاد شد که آثار شوم آن کماکان پابرجاست.

براین اساس باید تاریخ به‌گونه دیگری ورق زده و روشن شود. کدام جریان مرموز از تشکیل تمدن اسلامی و پیشرفت آن بیشترین هراس را داشته است؟ کدام شبکهٔ فساد، گسترش و قدرت‌گیری حکومت اصلاح‌گر نبوی را خطری جدی برای اغراض و اهداف شوم خود می‌دانسته؟ به قدرت رسیدن علی بن ابی طالب علیه السلام - که در واقع پیروزی او، مقدمات گسترش عدالتی فراگیر در تمام پهنهٔ جهان را در پی می‌داشت - منافع کدام جریان را به خطر می‌انداخته که با تمام توان از به حکومت رسیدن او جلوگیری کردند؟

